

Kalandozás a múltban

Honismereti diáktábort rendeztek Nagykanizsán

Az elmúlt napokban meg-bolydultak a megye déli részé-nek falvai. Porlepte régi bú-borokért, szerszámokért, ki-mustrált ódon örökségeikért kutattak a helybeliek és a XIII. Országos Honismereti Diáktábor kanizsai vendégei. A tíz szakcsoportban dolgozó diákok emberöltők életét ismerő idős emberekkel beszél-getve gyűjtötték a néprajzi és muzeális anyagokat, melyek-vel a kanizsai, az egerszegi és a szentendrei múzeumokat gazdagítják majd.

Kedvel, lelkesen

A kanizsai Hámán Kató kol-légium klubszobájában a hon-ismereti tábor belső élete tár-ulkozik a belépő elé, ha bele-hallgat a beszélgetésekbe, vagy elolvass néhány munkanaplót. Mint dr. Bencze Géza muzeo-lógustól, a tábor szakmai ve-zetőjétől megtudtuk, mindez csak egy része az itteni tevé-kenségeknek. A táborlakók zö-me a környék falvaiban, „te-repen” dolgozott.

— Zömében középkorúak jöttek a táborba, de a százon feletti létszámon belül néhány szakmunkás és főiskolás is ta-lálható. Komoly kutatás előzte meg az idekerüléseiket is, hi-zen az otthoni honismereti szakkörben készített pálya-munka volt a belépő. Muzeo-lógusok, pedagógusok segítet-tek a szakmai munkát.

A kisérszallási Barna Ká-roly és a dombóvári Szűcs Va-léria nagy lelkesedéssel be-széltek munkájukról:

— Három év alatt a harma-dik szakcsoportban dolgozom, de az lenne az igazi, ha vala-mennyi területtel megismer-kehdhetnénk, olyan érdekes — mondja Szűcs Valéria. — Töb-bek közt Kanizsa két világ-háború közötti politikai szoká-sait igyekeztünk feldolgozni társaimmal. Néhány tárgyi do-kumentumot is begyűjtöttünk.

— Mi az ifjúsági mozgalom történetével foglalkoztunk — kapcsolódott a beszélgetésbe Barna Károly. — Igaz, csak 1973-tól, mert az előző időszak-ot csoportvezetőnk, Mayer Ferenc korábban már feldol-goztta. Több nagyvállalat KISZ-titkárát kerestük meg,

de néhány volt városi titkár-t is sikerült meginterjúvolnunk. Nagyon sok olyan dologgal ta-lálkoztunk, amit majd otthon az iskolában, leendő munka-helyünkön akarunk hasznosí-tani.

— Letenye és Alsószemenye volt a fő területünk, de meg-fordultunk Balatonmagyaró-don is — tájékoztat a dombó-vári Bardi Zsuzsa, aki életcélnak tekinti a néprajzkutatást. — A szentendrei skanzenház-ba gyűjtünk berendezési tár-gyakat és örömmel mondha-tom, találtunk is néhány ér-dekes darabot. A századvégi festett láda, az 1797-es évjá-ratú prés és a három darab himnusz, olajnyomatú szentkép kuriózum a begyűjtött száz-valahány tárgy között.

— Mindenhol nagy szeretet-tel fogadtak, szinte egymás-nak adták a csoportot — állí-totta a budapesti Kulcsár Ág-nes. — Sokan rákibizták a há-zat és a kutatást, s amennyire tudtak, irányítottak is. Na-gyon jó ötlet volt a helyi szer-vektől, hogy kihirdették az ér-kezésünket, így a lakók felké-szülten vártak.

— Nekem elsősorban a helyi elnevezések tetszettek — ma-gyarazza az ászári Szokocsek Mária. — A káforka névre hallgató mustmértő, a kópice-ként ismert kas és a párónak bemutatott szapulókád az én szűkebb hazámban, Komárom-megyében ismeretlen fogal-mak.

Jó tapasztalatok

Miután elcsendesedett a kol-légium, dr. Bencze Gézát kér-deztük meg a ma záruló tábor tapasztalatairól.

— A gyerekek óriási lelke-sedéssel álltak neki a munká-nak, s ez a lendület a napok múlásával sem csökkent. Min-den „talált” tárgy mögött igyekeznek felderíteni annak funkcióját, rajtuk keresztül megismerni az adott kor szo-kásait, életét. S a múlt megis-mérésén keresztül jeleket lép-hetünk a hazafiságra való ne-vés terén is, hiszen a gyere-kek hagyományok mellett megismerik a jelen. A jelen eredményeit is — mondta a muzeológus.

Kaiser László

Diákok a hűtőházban

Az idei nyáron több mint száz középkorú diák vállal-kozott arra, hogy hosszabb, rövidebb időre a zalaegerszegi hűtőház munkása legyen. So-kan közülük most találkoztak először a kenyérkereset örö-méivel és gondjaival, s e talál-kozás nem volt mindegyikük-nél zökkenőmentes. Fordán Magdolna, a gyár művezetője beszél a velük kapcsolatos problémákról.

— Sajnos legtöbb nehézsé-günk a szülők felfogásából ered, akik a nyári munkavál-lalást csak afféle üzletlátoga-tásnak tekintik, s reklamálnak, ha csemetéjüktől munkát is várunk a tízforintos órabér fe-jében. Akit ilyen szemlélettel bocsátanak el otthonról, nem is marad nálunk. Az idén négy fiatalot kellett hazaküldeni, mert csak bejöttek, de semmit nem dolgoztak. A többség pe-rsze más.

Németh Zsolt és Harmath Ottó az idén ismerkednek először a munka ízével. Mind-ketten most végezték el az ál-talános iskola nyolcadik osz-tályát és ismerősök, rokonok tanácsára jöttek ide nyári munkára.

— Hogy ízlik a munka? — Az első napokban szokot-tan volt a korai kelés. Hatra járunk dolgozni, de hamar megszoktam — mondja Ottó.

— A munka érdek és nem is nehéz. Korábban cse-észnyit és megyet válogatunk, most pedig napirányítókat rakunk ki a rágcsálóktól. Az első na-pokban a legtöbb segítséget Ferenc Zsuzsától és Simon Miklósról kaptuk — őle a csoportvezetőnk —, de minden

dolgozó szívesen segít, ha problémánk akad. Ezért szíve-sen jönnénk jövőre is — mondják.

A társuk, Horváth János „bennfentes”. A gyár szak-munkástanulója, s a kötelező nyári gyakorlat után végez egy kis plusz munkát.

— Miért jöttél vissza a hat-hetes gyakorlat után?

— Jól jön a pénz nyárra, s a munkát is jobban szeretném megismerni. Jövőre végzek az iskolában és itt akarok elhe-lyezkedni. M. H.

A Velencei-tavon a napokban nemzetközi szilvasversenyt rendeztek. A hazánkban is gyorsan terjedő kedvtelés-képviselei közül csaknem százan álltak vízre.

Tovább szélesedett békemozgalmunk bázisa

Sütő Gyulának, az OBT titkárnak nyilatkozata a béke és barátsági hónap tapasztalatairól

A béke és barátsági hónap-pal, politikai közéletünk fon-tos eseményével 1979-ben is tartalmas, eredményes és a társadalom legkülönbözőbb rétegeit mozgósító országos ak-ciót sikerült megvalósítanunk — hangsúlyozta Sütő Gyula, az Országos Béke Tanács titká-ra, a Magyar Távirati Iroda munkatársának adott nyilat-kozatában.

— A több százezer résztve-vőt vonzott, júliusban befeje-ződött eseménysorozat tapasz-talatait a napokban összege-zte titkárságunk. Az akció több mint félezer fórumának tanul-sága alapján szűrhetjük le a legfontosabb megállapítást: a nemzetközi politika,

a béke kérdése az eddigi-nél is szélesebb körben és nagyon élénken foglal-koztatják a lakosságunk.

Alapvetően e tények, valamint a béke és barátsági hónap elő-készítéséhez, szervezéséhez ki-emelkedő támogatást nyújtó Néprfrontnak, KISZ-nek, a szakszervezeteknek, továbbá számos más társadalmi és tö-megszervezetnek köszönhető, hogy újabb munkások, mező-gazdasági, szövetkezeti dolgo-zók, értelmiségiek és alkalm-a-zottak kapcsolódtak be moz-galmunk tevékenységébe. Kül-lönösen öröndetes, hogy az ifjúság sok képviselője vett részt a munka- és lakóhelyi események szervezésében, érett és értő hozzászólásokkal járulva hozzá a fórumok silke-réhez.

— Hosszabb időszakra szól az akció egy másik tanulsága is:

mind több érdeklődőt von-zanak a rétegtalálkozók,

amelyek egy-egy kérdés mély és átfogó megvitatásához nyújtanak lehetőséget.

Az ország különböző részein a TOT, a SZÖVOSZ, az OKISZ, a KISZOSZ és a KIOSZ közreműködésével számos ré-tegyülést tartottak a mező-gazdasági, a kisipari és a fo-gyaszti szövetkezetek tagjai, dolgozói, valamint a kisipar-osok és a kiskereskedők.

— A béke- és szolidaritási gyűléseken a tudományos elő-adásokon, a külpolitikai fóru-mokon a IX. magyar béke-kongresszus küldöttei, s jól felkészült előadók kongresz-szusunk hosszú távra irány-mutató állásfoglalásairól, moz-galmunk országos és helyi feladatairól, valamint a béke világmozgalom akcióprogram-jához kapcsolódó nemzetközi terveiről is tájékoztatták a résztvevőket. Hozzá kell tenni: nem egyszerű előadásokról, hanem a közvéleményt foglal-koztató kérdésekre ösztönöz meg-vitatásról, a népek közötti béke és barátság,

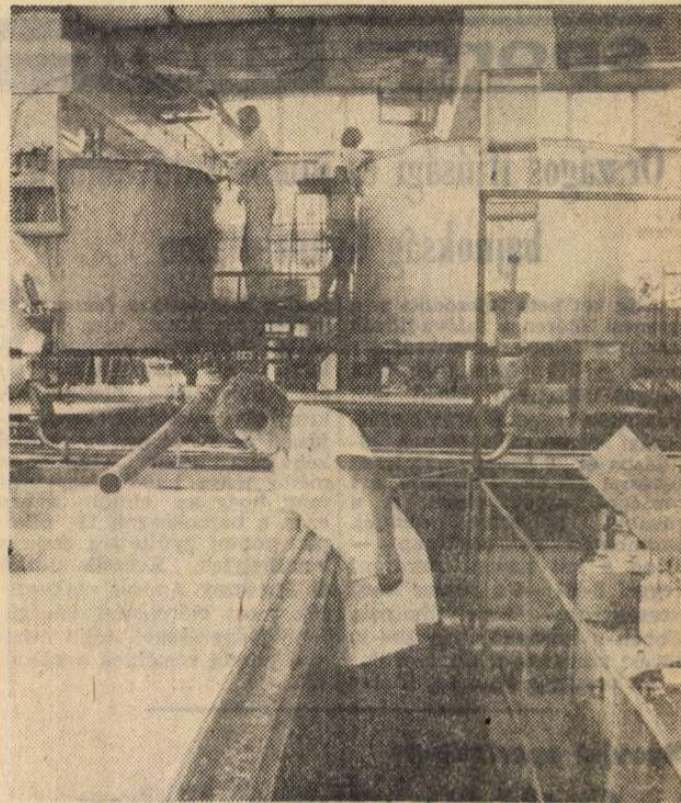
a szolidaritás érzésének és gondolkodásmódjának elmélyítéséről beszélhet-tünk.

E célhoz segítettek a megye-

székhelyeken és nagyvárosok-ban a Néprfront szervezésében lezajlott barátsági hetek és na-pok. A béke és barátsági hó-nap, a fasizmus feletti győzelem évfordulójának megün-nepléséhez kapcsolódva, jó al-kalmat kínált a béke-világ-mozgalmunk zászlóbontásának és az I. magyar békekongresszus 30. évfordulójának megünne-plésére, az eltelt három évtized eredményeinek áttekintésére.

— Mindezek alapján megál-lapította titkárságunk, hogy az idei akció tovább széle-sítette mozgalmunk bázisát,

s hűen tükrözte, demonstrálta társadalmunk állásfoglalását, a leszerelés, a szabadságukért küzdő népek, az alapvető em-beri jogok biztosítása melletti elkötelezettségét. — mondotta befejezésül Sütő Gyula. (MTI)

Naponta 55 mázsa negyed- és 5 kilogrammos túrót esoma-golnak a keszthelyi tejüzemben. Képviselet: Akácfalvi Jó-zsefné, Tóth Károlyné és Molnár Jánosné préseléshez ké-sztik elő a túrót.

Mi történik Csapiban?

Korszerűbb alapokra helyezik a cigánykollégium munkáját

A címbeli kérdést nem e sorok írója találta ki, holmi szenzációhajhász szándékkal. Azon a közel-múltbeli szakmai tanácskozáson fogalmazódott meg, amelyen az immár öt éves múltra visszatekintő intéz-mény egy újkeletű problémájára kerestek megoldást az érdekeltek. Az elmúlt tanévben ugyanis kiderült, hogy a csapi cigánykollégiumból kikerülő gyerekek tekintélyes része egyszerűen nem tud megbirkózni az ötödik osztály feladataival.

Számukra megoldhatatlan

Miről is van szó? Mint is-meretes, Csapiban előkészítő osztály és alsótagozati oktatás folyik, az ötödiket már a kö-zeli nagyrécei iskolában — és körzeti diákokthonban — kezdik a cigánykollégiumból kikerülő fiatalok. Ez az ese-mény először tavaly érkezett el. Nagyrécsén azonban már az első felév során kiderült, hogy a Csapiból érkezett diá-kok jónéhányával nem igen tudnak mit kezdeni a peda-gógusok. Mintegy 80 százalé-kuk nem érte el az ötödik osztályos fejlettségi szintet. Egyik hányaduk túlkoros volt, más részük fejlődésben visz-szamaradottnak bizonyult, sőt értelmileg fogyatékos kisdia-kok is érkeztek Csapiból. Vagyis többségüket megoldha-tatlan feladat elé állította az ötödik osztály, hiába tettek meg mindent értük új neve-lők.

E tarthatatlan helyzet ered-ményeként került sor az em-lített tanácskozásra, amelyet a városkörnyéki iskolák új gazdája, a nagykanizsai váro-si tanács vb művelődéstudási osztálya kezdeményezett. Itt derült ki, hogy Csapiban ma is a szóbanforgóhoz hasonló, igen vegyes összetételű évfolyamokat nevelnek, a mai gond tehát jövőre és azután is megismétlődhet.

Alkalmi beiskolázás

Ezért hangzott el a címbeli kérdés is. Tegyük mindjárt hozzá: korántsem a csapi peda-gógusok munkáját megkérdő-jelezendő szándékkal. Az itt dolgozók közismerten jó szakemberek, akik áldozatos, sokszor más nevelőknél nehe-zebb és bonyolultabb mun-kát végeznek. Nem egy vizs-gálat megállapította, hogy ki-fejezetten dicsegetes, amit a cigányfiatalok nevelése, egész-séges életmódra való szoktatá-sa, sőt sokszor a magyar anya-nyelv megtanítása érdeké-ben tettek. Az oktatásban, az értelmi nevelésben mutatkozó gondok persze Csapiban sem voltak ismeretlenek, ám a je-lenlegi helyzet leküzdése már meghaladta az itt dolgozó pe-dagógusok erejét, lehetősé-géit.

Ez a cigánykollégium — hallhatunk erről korábban is — ugyanis kezdetől beiskolá-zási gondokkal küzd, holott megyei intézmény. Meglehe-tősen magukra hagyva hada-kozottak e nehézségekkel éve-ken át az intézmény vezetői. Erkezik ugyan néhány beuta-lási javaslat, kérelem hozzá-luk, valójában azonban ma-guk járnak jövődbeli diák-jaik után. Azt mondatnánk: komikus ez a helyzet, ha nem egészen másról lenne szó. Többnyire az történik, hogy egy-egy fiatal felhívja a fi-gyelmüket: testvére, vagy is-merőse, netán rokona is bizo-nyára jól érezné magát Csapiban, néha a szülők szólnak. Nosza, kocsiba ül az igazgató, s elindul a szóbanforgó ne-bulók után. Azután ha sike-rül rábírnia a szülőket, ak-kor a gyerek bekerülhet a csapi kollégiumba, Józserivel mindenkit fogadni kell, hogy benépesüljön az intézmény. Így azután sok olyan fiatal került Csapiba, akinek másutt volna helye, például kisegítő iskolában, de a túlkorosok is kilógnak a sorból. A követ-kezmény már ismert: lehetet-len a nevelési célt teljesíteni.

Egy intézkedés perspektívája

Mit lehet tenni mégis? Nyil-ván tervszerűbbé kell változ-

T. A.

Turista csúcsforgalom

Az év első felében 4,8 mil-lió külföldi látogatott ha-zánkba, 79 ezerral több, mint tavaly ilyenkor az Országos Idegenforgalmi Hivatal most elkészült gyorsmérlege sze-rint. Jugoszláviából 23, Ausztriából pedig 63 százalé-kal többen érkeztek, mint a múlt év első felében. Ugyan-ez idő alatt 1,7 millió magyar állampolgár utazott külföldre, 35 ezerral több, mint 1978 első felében.

A legtöbb turistacentrum-ban igen élénk a forgalom. A külföldiek első számú célpont-ja Budapest, ahol szinte va-lamennyi szállodában telt ház van, s a fizetővendéglátó szol-gálat szobáinak nagyrésze is elkel.

Telt ház van a Dunakanyar-ban is. A szezonra kicsinost-

tott szentendrei Danubius szállóban csehszlovák és NDK-beli csoportok üdülnek 3, illetve 14 napos turnusok-ban.

Felkészülten fogadta az idei főszezon a Balaton. Július elejére többségében megvaló-sult a balatoni gyorsfejleszté-si program. Összesen 230 mil-lió forintot fordítottak a ta-nácsok a kempingek, a nagy-forgalmú vendéglátó és ke-reskedelmi egységek hálózatá-nak bővítésére. Öt új kempin-get nyitottak meg, s mintegy tízezer négyzetméterrel bővült a kereskedelmi és vendéglá-tóipari hálózat alapterülete.

Az idei nyáron megközeli-tően másfél millió vendéggel számolnak a Velencei-tó kör-nyékén. (MTI)